

55 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΓΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ

Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΚΟΥΒΑΝΩΝ ΤΩΝ ΗΠΑ «ΣΠΑΕΙ ΤΟ ΕΜΠΑΡΓΚΟ»

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

Η κουβανική επανάσταση κλείνει φέτος 55 χρόνια, όσα και το «αντι-Κάστρο» κίνημα στο Μαϊάμι. Η «μικρή Αβάνα» των ΗΠΑ -όπως αποκαλούν το Μαϊάμι- ήταν όλα αυτά τα χρόνια το κέντρο των αντικαθεστωτικών Κουβανών, οι οποίοι μάλιστα έχουν αποκτήσει τεράστια πολιτική δύναμη σε σημείο που μπορούν να βγάλουν ακόμη και προέδρους, όπως αποδείχθηκε στη δεύτερη εκλογή του Τζορτζ Μπους του νεότερου.

Το Μαϊάμι σήμερα ωστόσο δεν θυμίζει το Μαϊάμι του «Σημαδεμένου» (η γνωστή ταινία του Μπράιαν ντε Πάλμα) με τους χιλιάδες αντικαθεστωτικούς που διαδηλώνουν σε κάθε ευκαιρία.

Η νέα γενιά των Κουβανο-Αμερικανών είναι λιγότερο συνδεδεμένη με την Κούβα απ' ό,τι οι γονείς και οι παππούδες τους, είναι περισσότερο πραγματιστές και η πολιτική της Ουάσιγκτον απέναντι στο νησί δεν είναι το μόνο που μετρά γι' αυτούς όταν έρχεται η ώρα της κάλπης.

Η νέα γενιά είναι πολύ περισσότερο διατεθειμένη να ρίξει λεφτά στο νησί και καλοβλέπει την ιδέα της επιστροφής για μπιζνες και για δεύτερο τόπο κατοικίας, με τα πλεονεκτήματα που δίνει το σκληρό νόμισμα στο πορτοφόλι της.

Οι περιορισμοί στα ταξίδια από τις ΗΠΑ, όπως και στην αποστολή χρημάτων, έχουν χαλαρώσει με δύο νόμους το 2009 και το 2011 και αρκετό χρήμα έχει βρει το δρόμο του για επενδύσεις στην Κούβα, κυρίως σε εστιατόρια και μικρά καταστήματα που τα λειτουργούν συγγενείς των Κουβανών του Μαϊάμι.

Απαγόρευση

Οι νόμοι των ΗΠΑ και της Κούβας απαγορεύουν τα χρήματα που στέλνουν οι Αμερικανοκουβανοί να λογίζονται ή να χρησιμοποιούνται ως επενδύσεις -παρά το γεγονός ότι ατύπως αυτό γίνεται- αλλά πριν από δύο εβδομάδες το Κοινοβούλιο της Κούβας ψήφισε ένα νόμο που για πρώτη φορά επιτρέπει στους Κουβανούς που ζουν στο εξωτερικό να επενδύσουν στο νησί επίσημα. Στόχος να μπαίνουν στο νησί 2,5 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως.

Πρόκειται στην ουσία για έναν επενδυτικό νόμο ανάλογο με αυτούς που έχουν εφαρμόσει πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, ο οποίος προσφέρει γενναίες φοροαπαλλαγές για τα πρώτα οκτώ χρόνια της επένδυσης. Δίνει τη δυνατότητα ίδρυσης εταιριών πλήρως ελεγχόμενων από ξένους, αν και τους επιβάλλει να προσλαμβάνουν εργαζομένους από τα επίσημα γραφεία εργασίας της Κούβας και με μισθούς που καθορίζει το κράτος.

Ο νέος νόμος είναι ένα σημείο καμπής για την Κούβα που κάνει

ένα ακόμη σημαντικό βήμα προς την ελεύθερη αγορά και αποκαλύπτει τα αδιέξοδα του συστήματος. Ταυτόχρονα όμως αποκαλύπτει και την ακαμψία του αμερικανικού νόμου. Το εμπάργκο που φέτος κλείνει 53 χρόνια είναι πλέον ένα απολειψάδι του Ψυχρού Πολέμου, που στερεί από τους Αμερικανοκουβανούς τη δυνατότητα να επενδύσουν στην «πατρίδα» και χάνουν συνεχώς έδαφος από Βραζιλιάνους, Κινέζους, Ρώσους και Ευρωπαίους.

Ισως όταν οι ΗΠΑ αποφασίσουν τελικά να άρουν το εμπάργκο να έχει μείνει πλέον ελάχιστος χώρος για επενδύσεις.

Αρκετοί Κουβανοί του Μαϊάμι έχουν παρακάμψει το εμπάργκο, όπως για παράδειγμα ο Ούγκο Κάνσιο που έχει στήσει ένα ηλεκτρονικό περιοδικό, το OnCuba, που γράφεται σχεδόν εξ ολοκλήρου από Κουβανούς που ζουν στο νησί. Το πρόβλημά του είναι ότι δεν μπορεί -με νόμιμο τρόπο- να πληρώσει τους εργαζομένους του.

Πριν από μία δεκαετία, η υποστήριξη του εμπάργκο από τους Κουβανοαμερικανούς ήταν άνευ συζήτησης. Σήμερα όμως αυτό έχει αλλάξει. Το 60% των Κουβανοαμερικανών ψήφισε τον Μπαράκ Ομπάμα, ο οποίος σε δύο περιπτώσεις χαλάρωσε τους περιορισμούς και αν μπορούσε θα το χαλάρωνε ακόμη περισσότερο.

Το γεγονός αυτό και μόνο έχει εκτινάξει τον τουρισμό από τις ΗΠΑ

προς την Κούβα τα τελευταία χρόνια, ενώ, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη, ο μέσος όρος των χρημάτων που ξοδεύει ο κάθε Αμερικανός τουρίστας στο νησί ξεπερνά τα 3.200 δολάρια.

Τον Νοέμβριο στις ενδιάμεσες εκλογές υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η Φλόριντα να εκλέξει κυβερνήτη τον Τσάρλι Κριστ, πρώην Ρεπουμπλικανό και νυν Δημοκρατικό, που τάσσεται ανοιχτά υπέρ την άρσης του εμπάργκο. Αν συμβεί αυτό, θα ενισχυθούν οι πιέσεις προς το λόμπι της Ουάσιγκτον που υποστηρίζει σθεναρά το εμπάργκο.

«Απολήθωμα»

Το συγκεκριμένο λόμπι, αποτελούμενο από μέλη της παλιάς φρουράς των Κουβανοαμερικανών, δεν θέλει να ακούσει κουβέντα για άρση και τονίζει ότι κάθε επένδυση προς το νησί ενισχύει τα κρατικά μονοπώλια του Καστρο και το ίδιο το σύστημα.

Από αυτή την οπτική γωνία, είναι δύσκολο για τον Αμερικανό πρόεδρο να έρθει σε ευθεία σύγκρουση με το κουβανοαμερικανικό κατεστημένο στις ΗΠΑ. Αυτό που είναι σίγουρο, όμως, είναι πως οι ημέρες του εμπάργκο είναι μετρημένες. Οχι μόνο γιατί αποτελεί ένα λείψανο του Ψυχρού Πολέμου αλλά και γιατί, όπως δείχνουν τα πράγματα, το καθεστώς στο νησί είμαι σήμερα πολύ πιο ώριμο να ανοίξει την πόρτα του στην ελεύθερη αγορά. ■

Είναι λιγότερο συνδεδεμένη με την Κούβα και εμφανίζεται διατεθειμένη να επιστρέψει στη μητέρα-πατρίδα για μπιζνες, αλλά και για δεύτερο τόπο κατοικίας